Nr. 80 | Koźmin, sobota dnia 7 października 1922 r. | Rok 35

Przedpłata: Miesięcznie { w eksped. **200** mk. / na poczcie **210** mk.
Numer pojedyńczy . 30 marek
Administracja Koźmin

ORĘDOWNIK POWIATOWY

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia: przyjmuje się za opłatą
mm 1-łam. na str. 6-łam **30**.00 mk.
mm reklam. 1-l. na str 3-l. **50**.00 mk.

Telefon nr. 34

Dział urzędowy

Nr. 474. **Sprostowanie!**

W składzie osobowym poszczególnych Komisji wyborczych w powiecie Koźmińskiem, podanym do publicznej wiadomości w ogłoszeniu mojem z daty Ostrów, dnia 6 września 1922 r., nastąpiły niżej wymienione zmiany.

Podając je do publicznej wiadomości i prostując dalsze omyłki, ogłaszam co następuje:

Obwód nr. 11 Bruczków: Przew. nazywa się **Adam Wojtkowski,** a nie Adam Wojtkowiak, Pierwszy członek zaś nazywa się **Franciszek Szymczak,** a nie Stanisław Skrzypczak.

Obwód nr. 13. Celystynów: Zastępca członka nazywa się **Stanisław Gruszka**, a nie Stanisław Wróżka

Obwód nr. 14. Czarnysad: Członkami Komisji są: Antoni Pieniężny, Józef Jurdziak, Piotr Kulajun, i Marceli Dąbrowski.

Zastępcami członków są: Dr. Ernest Weiss, Jan Trawiński, Antoni Maciejewski i Stanisław Kleciński.

Obwód nr. 37. Ochla: Członkami Komisji są: Stanisław Roszczak, Franciszek Trawiński, Franciszek Wielebski i Szczepan Dąbrowski.

Zastępcami członków są: Wojciech Stanisławski Józef Marciniak, Otto Hartert i Gustaw Liebert.

Obwód nr. 42. Romanów: Zastąpca członka nazywa się **Stefan Bestrzyński,** a nie Ignacy Bezczyński.

Ostrów, dnia 30 września 1922 r.

(—) A. Gatnikiewicz

Przewodniczący Okręg. Kom. Wyb.

Powyższe sprostowanie podaje do publicznej wiadomości, powołując się na ogłoszenie Okręgowej Komisji Wyborczej w Ostrowie z dnia 6 września 1922 **dotyczące składu Obwodowych Komisji Wyborczych w powiecie Koźmińskiem,** rozplakatowane w każdej zamieszkałej miejscowości oraz ogłoszone w nadzwyczajnem wydaniu „Orędownika" nr. 71 **a**, poz. 419.

Panów Komisarzy obwodowych, Burmistrzów, Sołtysów gminskich i dworskich powiatu Koźmińskiego proszę niniejszem, aby zaraz po otrzymaniu niniejszego „Orędownika" znajdujące się u nich wyżej wymienione ogłoszenia Okręgowej Komisji Wyborczej w Ostrowie z dnia 6 września 1922 na podstawie powyższego sprostowania poprawili (sprostowali) i tak sprostowane ogłoszenia zaraz rozplakatowali (wywiesili).

Tak samo postąpić należy z prostowaniem Okręgowej Komisji Wyborczej w Ostrowie z dnia 16 września 1922 r. ogłoszonem w „Orędowniku" nr. 75, za pozycją 445 — czyli należy ogłoszenia Okręgowej Komisji Wyborczej w Ostrowie z dnia 6 września 1922 na podstawie tego sprostowania poprawić i wywiesić.

O wypełnieniu tego zarządzenia doniosą mi pp. Komisarze obwodowi i Burmistrzowie w przeciągu 8 dni od ukazania się niniejszego „Orędownika"

— Nr. dz. 5580/22 St. —

Koźmin, dnia 3 października 1922.

Starosta Czarnecki

Nr. 475. **Rozporządzenie**

Ministra Spraw Wewnętrznyh

z dnia 27 września 1922 roku

w przedmiocie kalendarza wyborczego

Na zasadzie art. 11 ustawy z dnia 21 września 1922 r. o zmianie ustawy z dnia 28 lipca 1922 r. Ordynacja wyborcza do Sejmu (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 590) (Dziennik Ustaw R. P. Nr. 81 poz. 723,) ogłaszam dołączony do niniejszego rozporządzenia kalendarz wyborczy, zawierający prekluzyjne terminy dla poszczególnych czynności wyborczych przy wyborach do Sejmu i Senatu.

Minister Spraw Wewnętrznych

(—) A. Kamieński

Kalendarz Wyborczy

Uwaga: daty wymienione oznaczają ostateczne terminy dla poszczególnych czynności wyborczy.

Wszystkie terminy przed dniem głosowania do Sejmu dotyczą zarówno wyborów do Sejmu jak i Senatu.

26. sierpnia. 8 najliczniejszych Klubów Poselskich przedstawia Generalnemu Komisarzowi Wyborczemu 8 członków Państwowej Komisji Wyborczej i tyluż ich zastępców (art. 17 ust. 1 i art. 18)

28. sierpnia. General Komisarz Wyborczy na wniosek prezesa właściwego Sądu Apelacyjnego mianuje przewodniczących okręgowych Komisji Wyborczych (art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1.)

Wojewoda (Komisarz Rządu) mianuje po jednym członku okręgowych Komisji wyborczych (art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1.)

Władza administracyjna I. instancji ogłasza we wszystkich gminach o ich podziale na obwody głosowania, o lokalu wyborczym i lokalu urzędowym obwodowych komisji wyborczych: jednocześnie o powyższem też władza zawiadamia przewodniczącego okręgowej komisji Wyborczej i Główny Urząd Statystyczny (art. 29.)

Generalny Komisarz Wyborczy ogłasza w „Monitorze Polskim" o składzie osobowym i lokalu urzędowym Państwowej Komisji Wyborczej tudzież o miejscu, czasie sposobie i ostatnim terminie zgłaszania państwowych list kandydatów (art. 30.)

30. sierpnia. Generalny Komisarz Wyborczy ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym nominacje przewodniczących okręgowych komisji wyborczych i ich zastępców (art. 20 ust. 1.)

Wojewoda (Komisarz Rządu) ogłasza nominacje członków okregowych komisji wyborczych przez niego mianowanych (art. 20. ust. 1.)

Rady miejskie i sejmiki względnie zgromadzenie przełożonych gmin dokonywują wyboru członków okręgowej komisji wyborczej o czem zawiadamia się okręgową komisję wyborczą. (Art. 19 ust. 3, 4, 5, 6, 7 i art. 20 ust. 2, 3, 4).

1. września. Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej ogłasza skład osobowy komisji w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 20. ust. 10.)

2. września. Rada gminna wybiera trzech członków obwodowej komisji wyborczej (art. 22 ust. 7.)

8. września. Okręgowa komisja wyborcza ogłasza we wszystkich gminach okręgu o dniu wyborów, godzinach głosowania, liczbie posłów, którzy mają być wybrani w okęgu, miejscu, czasie, sposobie i ostatnim terminie zgłaszania kandydatur i oświadczeń o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej oraz składzie osobowym i lokalu urzędowym okręgowej komisji wyborczej (art. 31 ust. 1 i art. 115 g.)

14. września. Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej zawiadamia naczelnika gminy o składzie odnośnych obwodowych komisji wyborczych i podaje o tem do publicznej wiadomości (art. 31 ust. 2 i 3 i art. 115 g.)

Naczelnicy gmin (prezydenci, burmistrze, wojtowie, zarządcy obszarów dominjalnych) sporządzą dla każdej miejscowości spis wyborców w trzech egzemplarzach (art. 32 ust. 1 i art. 115 g.)

15. września. Naczelnik gminy przesyła trzy egzemplarze spisu wyborców przewodniczącemu obwodowej Komisj wyborczej (art. 34 ust. 3 i art. 115 g.)

21. września. Obwodowa Komisja wyborcza przesyła jeden egzemplarz spisu wyborców okręgowej Komisji wyborczej (art. 34 ust. 3 i art. 115 g.)

22. września. Obwodowa komisja wyborcza wykłada spisy wyborców do publicznego przeglądu (art. 35 ust. 1 i art. 115 g).

26. września. Zgłaszanie państwowych list kandydatòw (art. 58 ust. 1.)

4. października. Kandydaci z list państwowych składają na ręce przewodniczącego państwowej komisji wyborczej oświadczenia o zgodzie na ubieganie się o mandat oraz stwierdzenie że kandydat uważa się za obywatela polskiego i że wedle swej najlepszej wiedzy posiada bierne prawo wyborcze (art. 59 ust. 1.)

5. października. Ostatni dzień wyłożenia spisów wyborców do przeglądu (art. 35 ust. 1 i art. 115 g.)

6. października. Ostateczny termin wnoszenia reklamacji do obwodowych komisji wyborczych przeciwko pominięciu w spisie lub wpisaniu kogokolwiek nieuprawnionego art. 35 ust. 4 i art. 115 g.)

Generalny Komisarz Wyborczy ogłasza w „Monitorze Polskim" państwowe listy kandydatów (art. 60 ust. 1.)

Zgłaszanie okręgowych list kandydatów (art. 44 ust. 1.)

12. października. Ostateczny termin zgłaszania sprzeciwów przeciwko reklamacjom o wykreślenie ze spisu (art. 37 ust. 1 i art 115 g.)

14. października. Kandydaci z list okręgowych składają na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej oświadczenia o zgodzie na ubieganie się o mandat oraz stwierdzenie, że kandydat uważa się za obywatela Państwa Polskiego i że wedle swej najlepszej wiedzy posiada bierne prawo wyborcze (art. 44 ust. 2)

Pełnomocnicy okręgowej listy kandydatów składają na ręce przewodniczącego okręgowej komisji wyborczej oświadczenie o przyłączeniu listy okręgowej do listy państwowej (art. 57 ust. 1 i 2).

16. października. Obwodowe komisje wyborcze przesyłają okręgowym komisją wyborczym 2 egzemplarze spisów wyborców (art. 39 ust. 2 i art. 115 g.)

20. października. Obwodowe komisje wyborcze przyjmują napływające sprzeciwy przeciwko mykreśleniu ze spisu wyborców i przesyłają je dodatkowo do okręgowych komisji wyborczych (art. 39 ust. 3 i art. 115 g.)

24. października. Okręgowe komisje wyborcze dostarczają obwodowym komisjom wyborczym afisze z listami kandydatów, celem rozplakatowania art. 56 ust. 3.)

26. października. Okręgowe komisje wyborcze przesyłają obwodowym komisjom wyborczym 2 egzemplarze ostatecznie zatwierdzonego spisu wyborców i jednocześnie przesyłają 3 egzemplarze spisu właściwym naczelnikom gmin (art. 40 i art. 115 g.)

30. października. Przewodniczący obwodwych komisji wyborczych wykładają ostatecznie zatwierdzony spis wyborców do publicznego przeglądu (art. 43 ust. 1 i art. 115 g.)

3. listopada. Ostatni dzień powtórnego wyłożenia spisu wyborców (art. 43 ust. 1 i art. 115. g.)

5. listopada. Głosowanie do Sejmu.

12. listopada. Głosowanie do Senatu.

13. listopada. Posiedzenie okręgowej komisji wyborczej w celu ustalenia wyniku wyborów do Sejmu (art. 87 ust. 1 i art. 115 f.)

20. listopada. Posiedzenie okręgowej komisji wyborczej w celu ustalenia wyniku wyborów do Senatu (art. 87 ust. 1 i art. 115 f).

Powyższy kalendarz wyborczy podaję niniejszem pp. Przewodniczącym Obwodowych Komisji Wyborczych, Burmistrzom, Komisarzom Obwodowym, Sołtysom gminskim i dworskim powiatu Koźmińskiego do wiadomości i przestrzegania zmienionych terminów.

Zarazem prosze o odpowiednie sprostowanie na mocy powyższego kalendarza wyborczego wydanych przezemnie wyjaśnień i instrukcji a mianowicie:

1. Kalendarza wyborczego i t. d. dla pp. burmistrzów, sołtysów gminskich i dworskich oraz Komisarzy Obwodowych, ogłoszonego w „Orędowbu" rok 1922, nr. 68, poz. 392.
2. Kalendarza wyborczego i t. d. dla pp. Przewodniczących i Członków Obwodowych Komisji Wyborczych, ogłoszonego w „Orędowniku" rok 1922 nr. 70, pozycja 408. — L. dz. 5606/22 St. —

Koźmin, dnia 4 października 1922 r.

Starosta, Czarnecki

Nr. 476. Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają wyprowadzić sie do Niemiec.

1. Teresa Jakubowska, handlarka z Koźmina wraz z dziećmi.
2. Robert Bloy, cieśla z Rojewa wraz z rodziną.

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

L. dz. 5607/22 Sta.

Koźmin, dnia 5 października 1922 r.

Starosta, Czarnecki.

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 477. Przyszła konferencja PP. sołtysów gmińskich i dworskich odbędzie się **w wtorek dnia 10 października popołudniu o godz. 3-ciej w tutejszem biurze.**

Liczebne stawienie się pożądane.

Pogorzela, dnia 3 października 1922 r.

Komisarz obwodowy

Dział nieurzędowy

Wiadomości pozamiejscowe

Poznań. (Szeroko zakrojone oszustwo) W poniedziałek około godziny pół do 11 przed południem zjawiło się w mieszkaniu pewnego właściciela kinematografu dwóch mężczyzn, zastali wszakże w domu tylko żonę i służącą. Przedstawiwszy się jako urzędnicy kryminalni, oświadczyli pani domu, że mąż jej, mając jakąś sprawę na sądzie, został aresztowany, może jednak puszczony być na wolność za złożeniem większej kaucji. Oświadczenie to mogło dla właścicielki domu mieć dużo prawdopodobieństwa, bo mąż otrzymał uprzednio pocztą faktycznie zapozew na sąd, który, jak się później wykazało, był fingowany. Pani domu, mając wszakże pewne wątpliwości, odmówiła

wydania pieniędzy, zastawiając się tem, że nie wie, gdzie mąż ma pieniądze przechowane. Wówczas przybysze przystąpili otwarcie do przeszukania mieszkania. Otworzyli przemocą biurko, z którego przywłaszczyli sobie wszystką gotówkę w sumie około 3 miljonów marek polskich i 2000 niemieckich, nadto 2 książki oszczędnościowe Banku Ziemian i Danziger Privataktienbank. Następnie udali się do sąsiedniego pokoju i otworzywszy szafę zabrali między innemi srebrny zegarek damski, srebrną torebkę, ślubną obrączkę znaczoną M. W., 20 000 marek polskiej pożyczki państwowej i 3 akcje Banku Przemysłowców. Zdobycz ocenia poszkodowany na sumę 5 miljonów marek. Policja jest już podobno na tropie opryszków.

Leszno. Straszne nieszczęście. Wczoraj pom. godz. 1 a 2 po południu bawiły się dzieci ludzi dominalnych w Antoninach w piasku, gdzie wykopały granat ręczny, którym poczęli się bawić.

Matki ich znajdowały się na polu; gdy naraz huk i krzyk dzieci usłyszały, pobiegły natychmiast w stronę, gdzie znalazły dziatki swe w kałuży krwi, pokryte ranami.

Ciężko ranne dzieci przywieziono natychmiast do sanatorjum św. Józefa, gdzie im udzielono pierwszej pomocy.

Nazwiska dzieci są: Antoni Marcinkowski, 5 lat, okaleczenie głowz; Józef Langner, 6 lat, granat rozszarpał brzuch i wnętrzności, biedactwo zmarło tego samego dnia wieczorem. Trzecie dziecko, którego nazwisko nie zdołano stwierdzić, ma rączkę okaleczoną.

Podobne straszne wypadki, które się już często gdzieindziej powtarzały, niech będą przestrogą dla wszystkich, by nie zabierano niebezpieczne te przedmioty do domów i niemi się nie bawiono.

Rozmaitości

Bismarck o żydach.

„Życzę Żydom wszelkich praw, tylko nie tego, aby w Państwie chrześcijańskim wykonywali władzę zwierzchniczą".

Dziesięć przykazań życiowych.

Jetterson, były prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej. w liście do swego przyjaciela, podaje mu następujące prawidła życia, których sam, jak się wyraża, najściślej zawsze trzymać się usiłował:

1. Nie odkładaj na jutro, co możesz zrobić dzisiaj.
2. Nie proś o to drugich, co sam zrobić potrafisz.
3. Nie wydawaj pieniędzy pierwej, nim je mieć będziesz.
4. Nie kupuj nic, czego nia potrzebujesz, dlatego, że tanie.
5. Duma kosztuje nas więcej niż głód, pragnienie i zimno.
6. Nikt nigdy nie żałował, że mało jadł i mało mówił.
7. Nic nie jest przykre, co z chęcią czynimy.
8. Najwięcej cierpień naszych pochodzi z obawy nieszczęść, które się nigdy nie zdarzą.
9. Wszystkie rzeczy bierz z gładkiego końca, ludzi z dobrej strony.
10. Gdy się czujesz w gniewie, wpierw przelicz w myśli do dziesięciu, zanim zaczniesz mówić — w pasji przelicz wpierw do stu.

Najmniejsze miasta w Polsce.

Podług wyniku spisu ludności z r. 1921, istnieją w Polsce osady, korzystające z praw miast, które posiadają po kilkaset mieszkańców, a nazywają się miastami. Najmniejszem miastem w Polsce są Druskieniki (pow. Grodno,) które liczą 490 mieszkańców. W Galicji najmniejszem miastem jest Szczerzec (pow. lwowski,) liczący 930 mieszkańców, a w Wielkopolsce Kopanica (pow. wolsztyński,) mająca 643 mieszkańców

Przyjęcie wydane przez Cziczerina.

Bawiący w Warszawie bolszewicki komisarz do spraw zagranicznych Cziczerin w poniedziałek podejmował śniadaniem przedstawicieli rządu i prezydjum Rady ministrów w hotelu Europejskim.

Straszenie dzieci.

Straszenie dzieci jest bardzo ulubionym środkiem, by krnąbrne dzieci nakłonić do posłuszeństwa. Niestety rodzicom zbyt mało jest wiadomem, że tego rodzaju wychowanie przy pomocy strachów może mieć najgorsze skutki dla bojących się dzieci. Dowodem na to jest zdarzenie, odpowiadane przez pewnego lekarza: Do pewnego rzeźnika, mającego więcej dzieci, przyszedł raz na „Mikołaja" chopiec ze straszną maską na twarzy. Pomiędzy dziećmi była też mała, cicha i posłuszna dziewczynka. Ta na widok okropnej „larwy" upadła w przestrachu na ziemię i dostała drgawki. Od tego wieczora utraciła słuch i mowę i była całkiem głupią. Matka, miłująca swe dzieci, nie będzie ich nigdy straszyła.

Praktyczne rady i przepisy. Przebrudzone fotografje można łatwo wyczyścić, gdy się je wytrze watą zamoczoną w czystem alkoholu.

— Jeżeli przy praniu firanek doleje się do wody z farbką trochę mleka, to po wyprasowaniu firanki wyglądać będą jak nowe.

— Myszy nie znoszą zapachu mięty, nietylko nie tkną żadnej rzeczy, przesiąkniętej tym zapachem, ale uciekają od nich jaknajdalej. Jeżeli powiesimy w spiżarce pęczek mięty, myszy wyniosą się natychmiast i nigdy nie wrócą.

Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie